

Askruisje halen

Het is ook in onze kerkelijke gemeente een goede traditie om stil te staan bij de Eerste dag – altijd een woensdag – in de Veertigdagentijd. Tot in 2024 nam de ZWO hierin het voortouw door een sobere maaltijd te organiseren en de spotlight te richten op het lopende ZWO-project. Toen deze activiteit wegviel hebben we vorig jaar voor het eerst een vesper in het verband van BOL gehouden. Dat doen we dit jaar op 18 februari weer. En nu, met instemming van beide kerkbesturen, met de mogelijkheid om hierin een askruisje te halen.

Ervaring

Het ‘halen van een askruisje’ is een ritueel dat vanuit de RK-traditie in oecumenisch verbanden ook voor protestanten weer betekenis begint te krijgen. Zelf heb ik hiermee in mijn jaren op de Hezenberg kennisgemaakt. Dat sprak mij zo aan, dat ik het ook in Twijzel heb geïnitieerd. En elk jaar kwamen daar in het verband van Samen op Weg ook steeds meer gereformeerden een askruisje halen.

Palmtakken

De as van het askruisje is afkomstig van de palmtakken van de Palmzondag van het jaar daarvoor. Het laat zo stilstaan bij de vraag wat er van het Hosanna-geroep van Palmpasen is geworden. Dat is een belangrijke vraag in de Veertig Dagen naar Pasen toe, die altijd tot inkeer en omkeer willen leiden. De kleur van het antependium (kleed aan de preekstoel) en stola (om de toga van de dominee) is dan ook de paars en kleurt dit element zo op symbolische wijze.

Maar nooit mag deze vraag in de kerkelijke praktijk tot gebogen hoofden leiden. Daarom sprak de tekst mij aan, die ik van Hezenberg-collega Carla Boven leerde bij het aanbrengen van het askruisje. Ik ben die zelf ook gaan zeggen:

*Hoe broos je ook bent,
wees op jouw manier bevrijdend en scheppend,
zoals God jou bedoelt.*

Het gaat er bij het askruisje niet om in te wrijven dat ‘je stof bent en tot stof zult wederkeren’. Wel is dit ritueel om te gedenken dat je, hoewel je van stof bent, geroepen wordt tot nieuw en authentiek leven. Het is zo bezien tijd om op te staan vanaf de Eerste dag van de Veertigdagentijd!

Vindplaats in BOL

En dan kan dit ritueel ons iets waardevols, echt van betekenis geven. De kerk in onze tijd – in de meest brede oecumene – is vindplaats van allemaal verschillende mensen die met elkaar geloven, dat je niet gebukt hoeft te gaan onder alles wat te groot is voor ons mensen. In onze eigen buurt al kunnen we in de naam van Jezus Messias bevrijdend en scheppend het verschil maken. En dat doet er toe!

Ds. Gert Wijnstok